

LIETUVIŲ KALBA IR LITERATŪRA

Mokyklinio brandos egzamino užduotis
Pagrindinė sesija

2024 m. birželio 5 d.

Trukmė – 3 val. 30 min. (210 min.)

NURODYMAI

- Jums pateiktos dvi samprotavimo rašinio ir dvi literatūrinio rašinio temos. Pasirinkite vieną iš jų (samprotavimo arba literatūrinio rašinio temą) ir parašykite rašinį.
- Pasitikrinkite, ar egzamino užduotyje nėra aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
- Galite naudotis žodynais ir suskaitmenintais privalomų programos autorių kūriniais.
- Rašykite rašinį švarraščiui skirtuose lapuose, juos išplėšę iš sąsiuvinio vidurio. Užrašykite savo mokyklą, klasę (grupę), vardą ir pavardę, pasirinkto rašinio temą.
- Jeigu pirmiausia rašote juodraščiui skirtose vietose, pasilikite pakankamai laiko rašiniui perrašyti į švarraštį.
- Švarraštyje rašykite aiškiai ir įskaitomai **juodai** arba **mėlynai** rašančiu tušinuku. Jeigu suklydote, klaidą aiškiai ištaisykite (nubraukite, įrašykite, įterpkite ir pan.). Koregavimo priemonėmis naudotis negalima.
- Parašykite ne mažiau kaip 400 žodžių apimties rašinį, kaip numatyta Lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino programoje.
- Švarraštyje suskaičiuokite žodžius ir paraštėje nurodykite minimalaus žodžių skaičiaus (400 žodžių) ribą. Už trūkstamą rašinio apimtį vertinant bus atimami taškai iš gauto bendro taškų skaičiaus.
- Pasitikrinkite dar kartą, ar švarraštyje nepalikote klaidų, ir jį atiduokite egzamino vykdytojui.
- Pasibaigus egzaminui, užduoties sąsiuvinį galite pasiimti.

Linkime sėkmės!

I. SAMPROTAVIMO RAŠINIO TEMOS

1. Kas paskatina žmogų keisti vertybes?

Rekomenduojami pasirinkti autoriai: Vincas Kudirka, Vincas Mykolaitis-Putinas.

Nukreipiamieji klausimai:

1. Kas daro didžiausią įtaką formuojantis vertybėms: socialinė, kultūrinė, politinė aplinka?
2. Kaip kiti vertina ryškius žmogaus vertybių pokyčius?
3. Kas padeda žmogui išgyventi vertybių krizę?

2. Ką šiandien tautai reiškia kalba?

Rekomenduojami pasirinkti autoriai: Mikalojus Daukša, Justinas Marcinkevičius.

Nukreipiamieji klausimai:

1. Kuo buvo svarbi kalba formuojantis tautoms?
2. Ar kalbos pokyčiai veikia žmogaus tautinę tapatybę?
3. Ką jums, jūsų kartai reiškia gimtoji kalba?

II. LITERATŪRINIO RAŠINIO TEMOS

1. Požiūris į darbą lietuvių literatūroje

Rekomenduojami pasirinkti autoriai: Kristijonas Donelaitis, Antanas Škėma.

Nukreipiamieji klausimai:

1. Ką žmogui reiškia darbas?
2. Kokie darbai vyrauja lietuvių literatūroje?
3. Ar literatūros kūrinuose darbas visuomet vertinamas teigiamai?

2. Menininko ir visuomenės santykis literatūroje

Rekomenduojami pasirinkti autoriai: Salomėja Nėris, Jurgis Savickis.

Nukreipiamieji klausimai:

1. Ar menininkas literatūros kūrinuose vaizduojamas kaip visuomenei įsipareigojęs žmogus?
2. Kokią įtaką visuomenės nuomonė gali daryti menininko laikysenai, kūrybai?
3. Dėl kokių priežasčių gali kilti konfliktas tarp meno kūrėjo ir kitų visuomenės narių ar grupių?

Privalomų programos autorių sąrašas

Martynas Mažvydas. *Katekizmas* (lietuviška eiliuota prakalba)
Mikalojus Daukša. *Postilė* („Prakalba į malonųjį skaitytoją“)
Jonas Radvanas. *Radviliada*
Viljamas Šekspyras. *Hamletas*
Motiejus Kazimieras Sarbievijus. *Lyrika* (pasirinkti eilėraščiai)
Kristijonas Donelaitis. *Metai*
Johanas Volfgangas Gėtė. *Faustas*
Adomas Mickevičius. Eilėraščiai *Romantika, Odė jaunystei, Akermano stepės. Vėlinės, Ponas Tadas*
Antanas Baranauskas. *Anykščių šilelis*
Vincas Kudirka. *Tautiška giesmė, Varpas, Labora, Iš mano atsiminimų keletas žodelių*
Maironis. *Pavasario balsai* (pasirinkti eilėraščiai)
Jonas Biliūnas. *Liūdna pasaka*. Pasirinkti apsakymai
Juozas Tumas-Vaižgantas. *Dėdės ir dėdienės*
Vincas Krėvė. *Skirgaila*
Vincas Mykolaitis-Putinas. *Tarp dviejų aušrų, Altorių šešėly*
Jurgis Savickis. *Novelės*
Jonas Aistis. Pasirinkti eilėraščiai
Henrikas Radauskas. Pasirinkti eilėraščiai
Alberas Kamiu. *Svetimas*
Salomėja Nėris. *Prie didelio kelio*
Balys Sruoga. *Dievų miškas*
Antanas Škėma. *Balta drobulė*
Justinas Marcinkevičius. *Mažvydas*. Pasirinkti eilėraščiai
Marius Katiliškis. *Miškais ateina ruduo*
Juozas Aputis. *Keleivio novelės* (pasirinkti apsakymai)
Sigitas Geda. Pasirinkti eilėraščiai

(mokykla)

_____ klasės (grupės) mokinio (-ės)

_____ (vardas ir pavardė)

JUODRAŠTIS

JUODRAŠTIS

JUODRAŠTIS

JUODRAŠTIS

JUODRAŠTIS